

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

Doświadczenia z letniej powodzi 2010 roku

***Forum Wodne
Warszawa 15-16 listopad 2010***

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

Potrafimy zabezpieczyć się przed powodzią

potrafimy jedynie ograniczyć straty powodziowe sensownie stosując strategie:

- odsunąć wodę od ludzi (wały, zbiorniki, poldery)*
- odsunąć ludzi od wody (brak zainwestowania w tereny bezpośredniego zagrożenia powodzią)*
- nauczyć się żyć z powodzią (lokalne plany redukcji ryzyka powodziowego, włącznie z programem rodzinnym)*

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

**Najważniejsza jest budowa wałów i
zbiorników retencyjnych**

*najważniejsze jest właściwe planowanie
przestrzenne w obszarach bezpośredniego
zagrożenia powodzią*

*najważniejszy jest też brak ingerencji w
infrastrukturę rzek i potoków*

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

Wyznaczenie granic obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią

Za granicę tę na nieobwałowanych odcinkach rzek przyjmuje się strefę zalewową odpowiadającą prawdopodobieństwu 1%, tj. wodzie mogącej pojawić się teoretycznie nie częściej niż raz na 100 lat.

W przypadku terenów obwałowanych za obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią przyjmuje się, zgodnie z zapisami art. 82 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne, tereny położone pomiędzy linią brzegu rzeki a wałem przeciwpowodziowym.

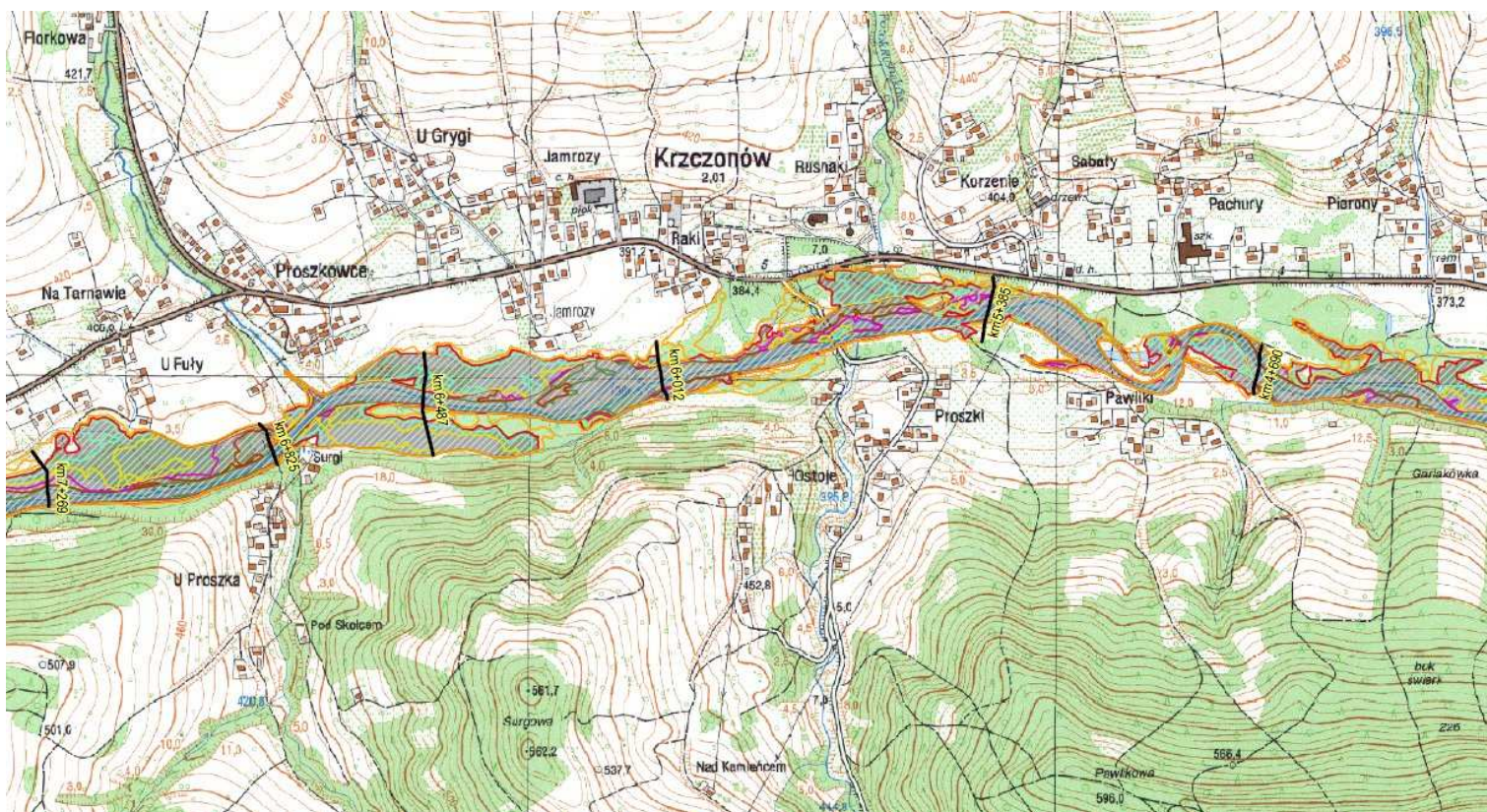

Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią określony przez zasięg zalewu wody Q1%

Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią określony w międzywalu

Wersja elektroniczna w postaci warstw informacyjnych umożliwiającą wykorzystanie opracowania za pomocą oprogramowania GIS

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

Nie wyciągnęliśmy wniosków z poprzednich powodzi

zostało zrobione dużo w Projekcie Banku Światowego w zakresie rozwiązań pilotażowych (zabrakło natomiast determinacji w konsekwentnym i powszechnym wprowadzaniu w życie dorobku tego projektu m. in. w zakresie tworzenia gminnych i powiatowych lokalnych planów ograniczania skutków powodzi, czy wzmocnieniu instytucjonalnym i narzędziowym Ośrodków Koordynacyjno – Informacyjnych Ochrony Przeciwpowodziowej w RZGW)

zmodernizowano wały przeciwpowodziowe w centrum Krakowa, które sprawdziły się w powodzi 2001 i 2010 roku

Nie wyciągnęliśmy wniosków z poprzednich powodzi

powstał kanał ulgi w Opolu

wprowadzono w Prawie Wodnym w roku 2001 wymóg opracowywania studiów ochrony przed powodzią i wprowadzania wyznaczonych obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią do planów miejscowych (kilka lat przed Dyrektywą Powodziową)

opracowano szereg materiałów o charakterze poradników w zakresie budowania na terenach zagrożonych, czy wskazówek metodycznych dla nauczycieli

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

**Gdyby nie drzewa w międzywalu nie byłoby
przerwania wału**

*około 70% przerwań wałów w Polsce nie wynika z
faktu, że woda przelała się przez jego koronę, a tylko w
takim przypadku można byłoby obwiniać drzewa o
dodatkowe spiętrzenie*

*porównywalny efekt spiętrzenia dają wieloprzęsłowe
mosty a jednak dość powszechnie decydujemy się na
ich zbudowanie*

casus Sandomierza – drzewa a Huta Szkła

Zbiorniki źle pracowały

nie można stawiać zbiornikom celów których nie są w stanie spełnić (rezerwa powodziowa a objętość fali)

zbiornik gromadzi wodę „na chwilę” później musi ją zrzucić aby przygotować się na ewentualne kolejne wezbranie

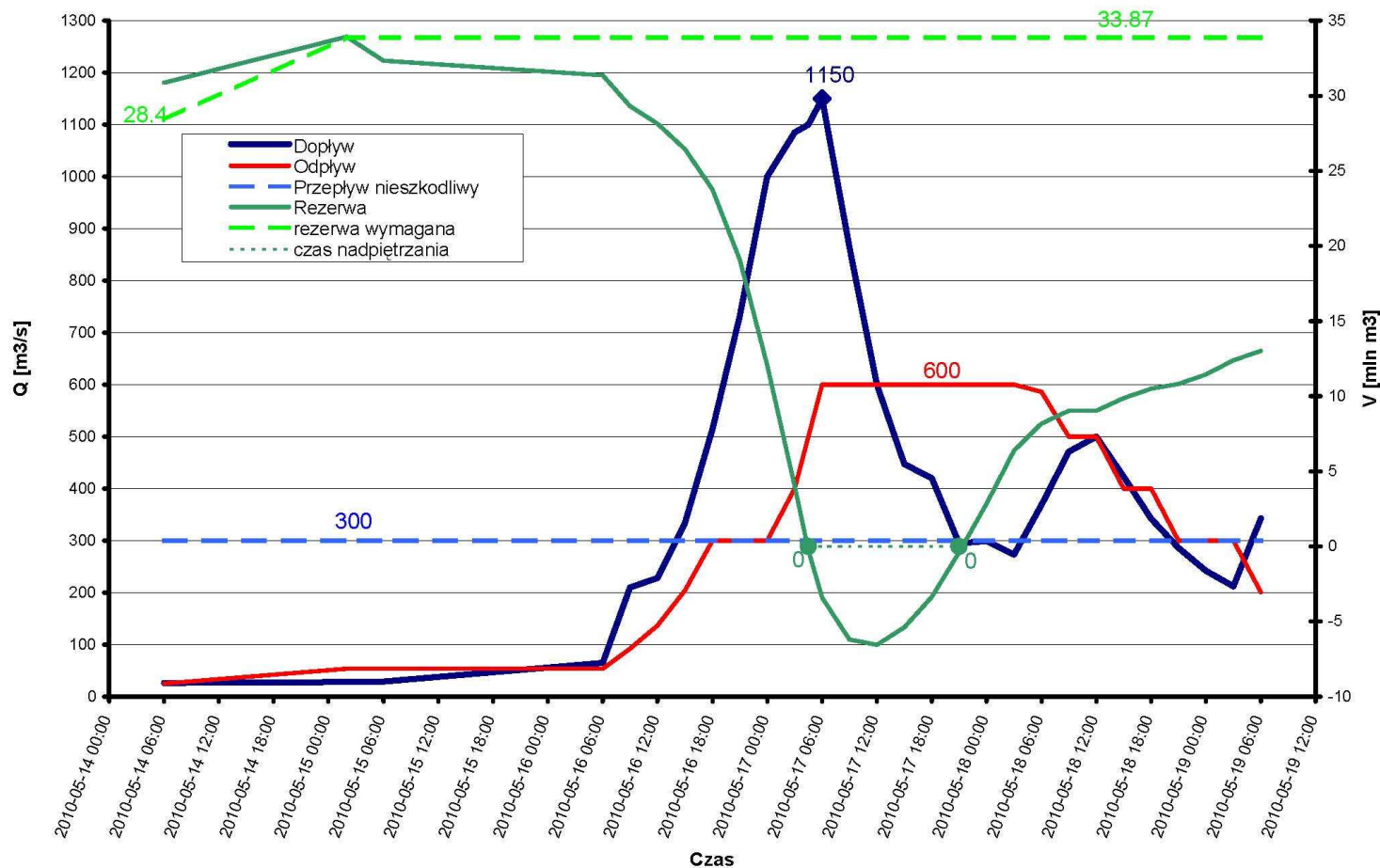
zbiornik nie może się wypełnić przed kulminacją, bo wówczas traci się kontrolę nad zrzutem i przepływ kulminacyjny nie jest zredukowany

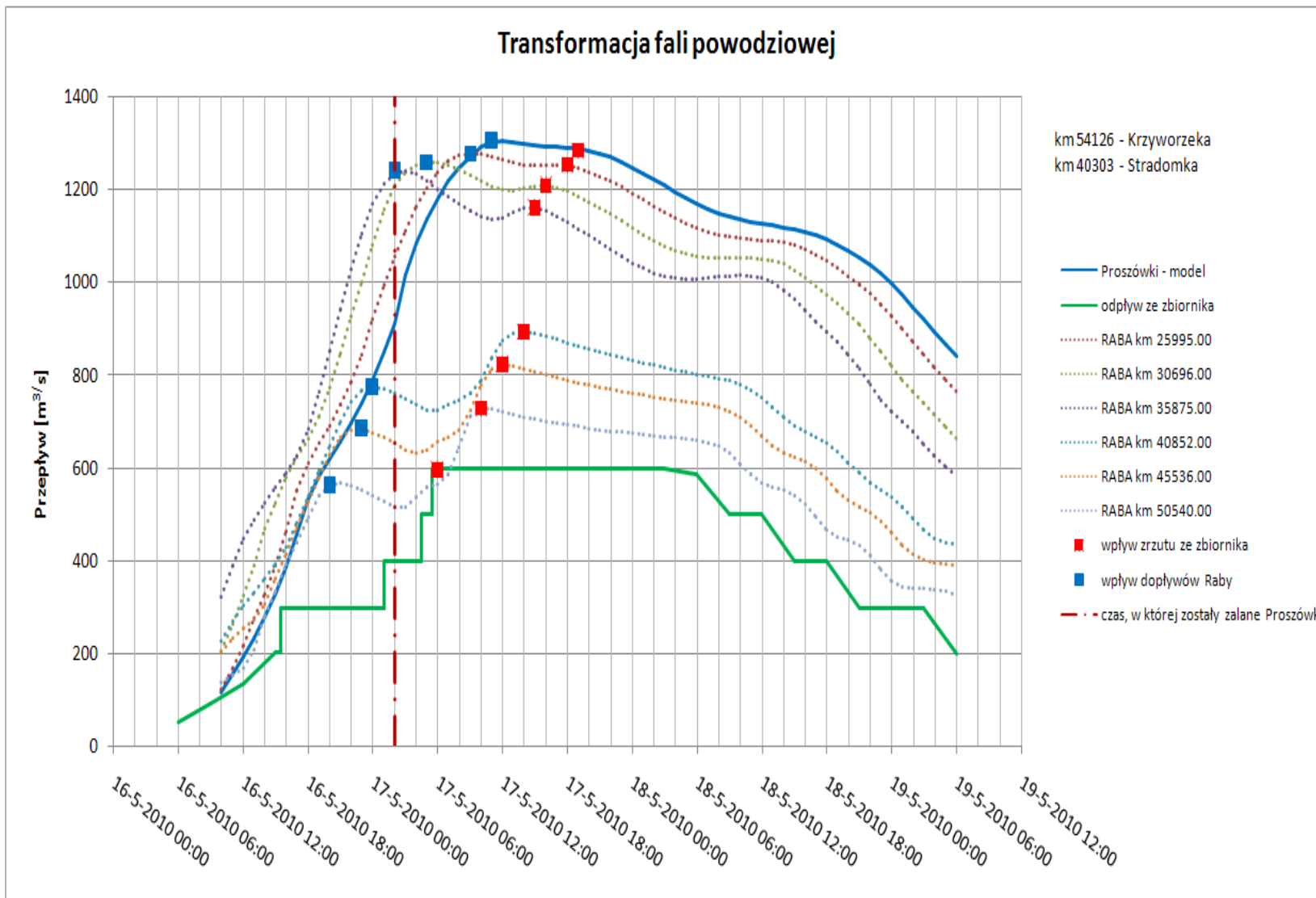
poprawiają sytuację bezpośrednio poniżej zapory a zasięg tej poprawy zależy od tak wielu czynników, że można to dopiero ocenić po fakcie

optymalne sterowanie zbiornikiem polega na odprowadzaniu dopóki można zrzutu nieszkodliwego, a potem tak dobierać zrzuty aby minimalizować straty poniżej i zostać bezpośrednio po powodzi z pełnym zbiornikiem

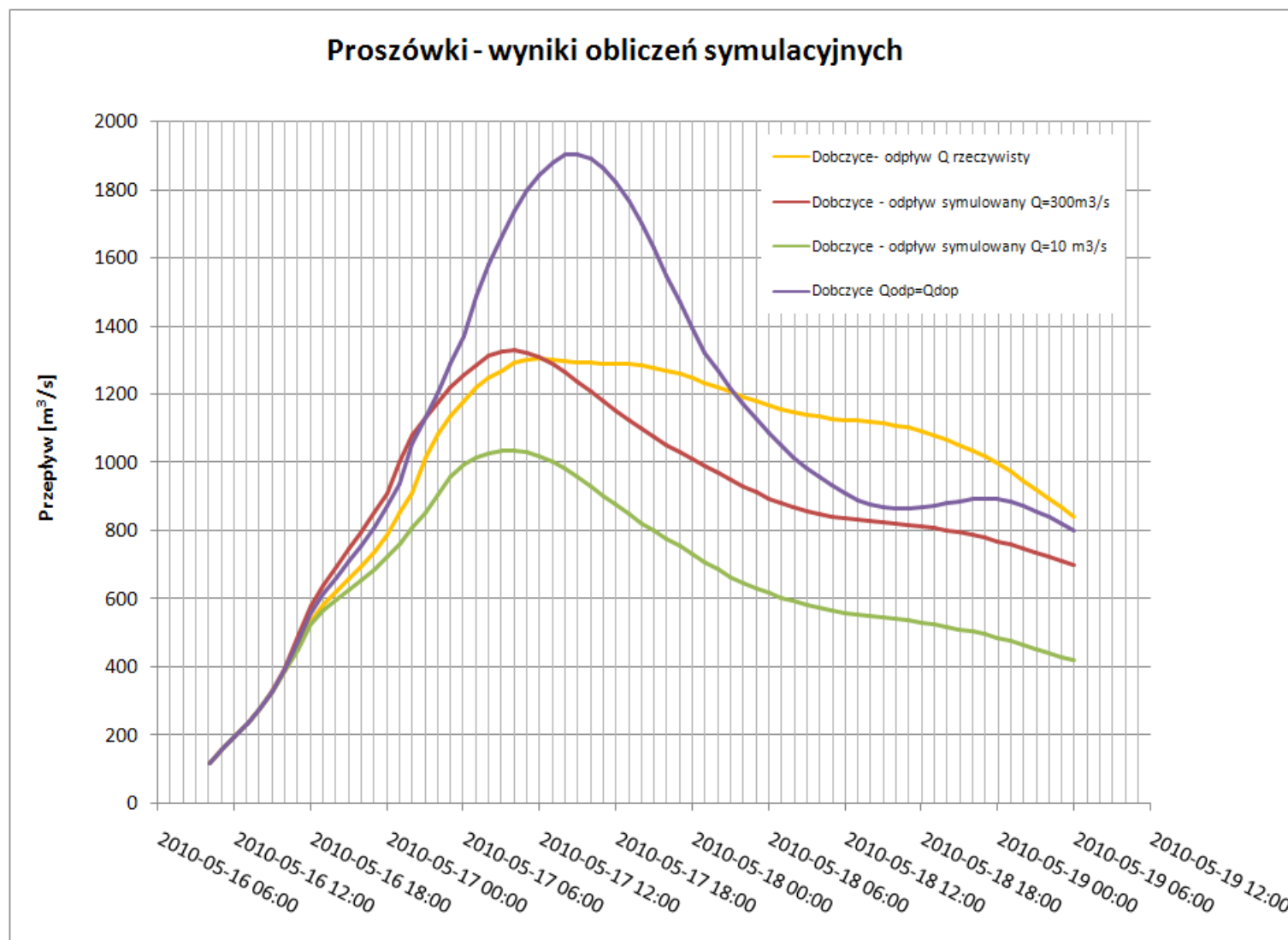
Praca zbiornika Dobczyce w czasie wezbrania w dniach 14 do 19 maja 2010 r.
wg. danych operacyjnych RZGW

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

Efekty redukcji fal powodziowych w roku 2010

	przepływ w m ³ /s				
	10-letni	100 letni	1000 letni	kulminacja	odpływ ze zbiornika
Dobczyce	509	1003	1499	1150	600
Klimkówka	161	315	470	450	284

Nie wykorzystywano należycie prognoz hydrologicznych

obecnie formułowane prognozy opadu są zbyt ogólne (co do obszaru) i nie przekładają się na prognozę objętości przepływu

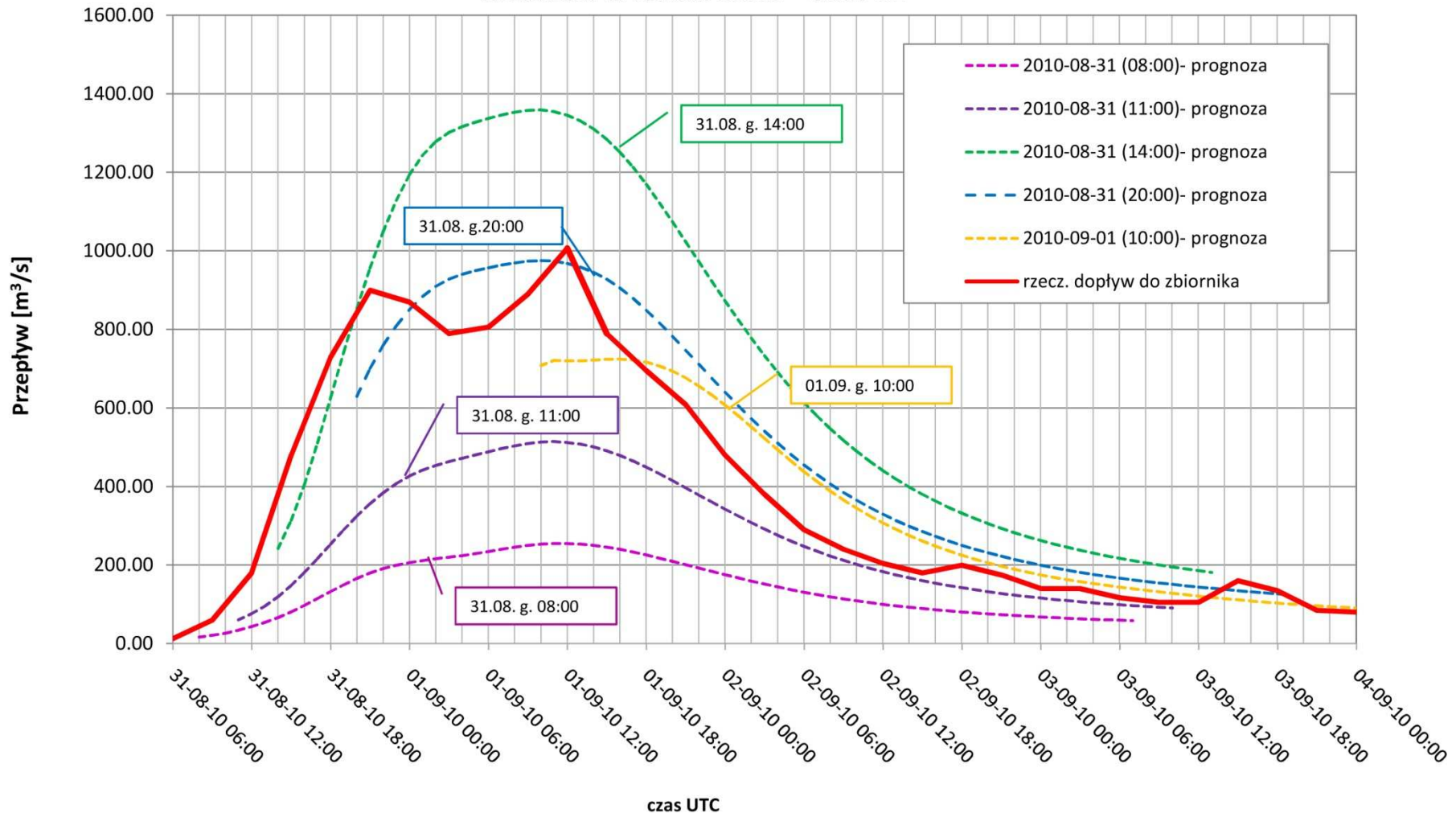
prognozy stanów kulminacyjnych formułowane są dla niewielkiej ilości profili wodowskazowych

serwisy stanów przesyłane co 3 godz są permanentnie analizowane i służą jako podstawa decyzji o odpływach ze zbiorników

najlepszą prognozą dla zbiornika jest prognoza hydrogramu dopływu na kilkanaście godzin wprzód z wartością kulminacji i czasem jej wystąpienia

sformułowanie takich prognoz o dostatecznej sprawdzalności dla zbiorników karpackich jest praktycznie niemożliwe z przyczyn obiektywnych

**Prognozy dopływu do zbiornika Tresna
wezbranie w dniach 30.08 - 4.09.201**

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

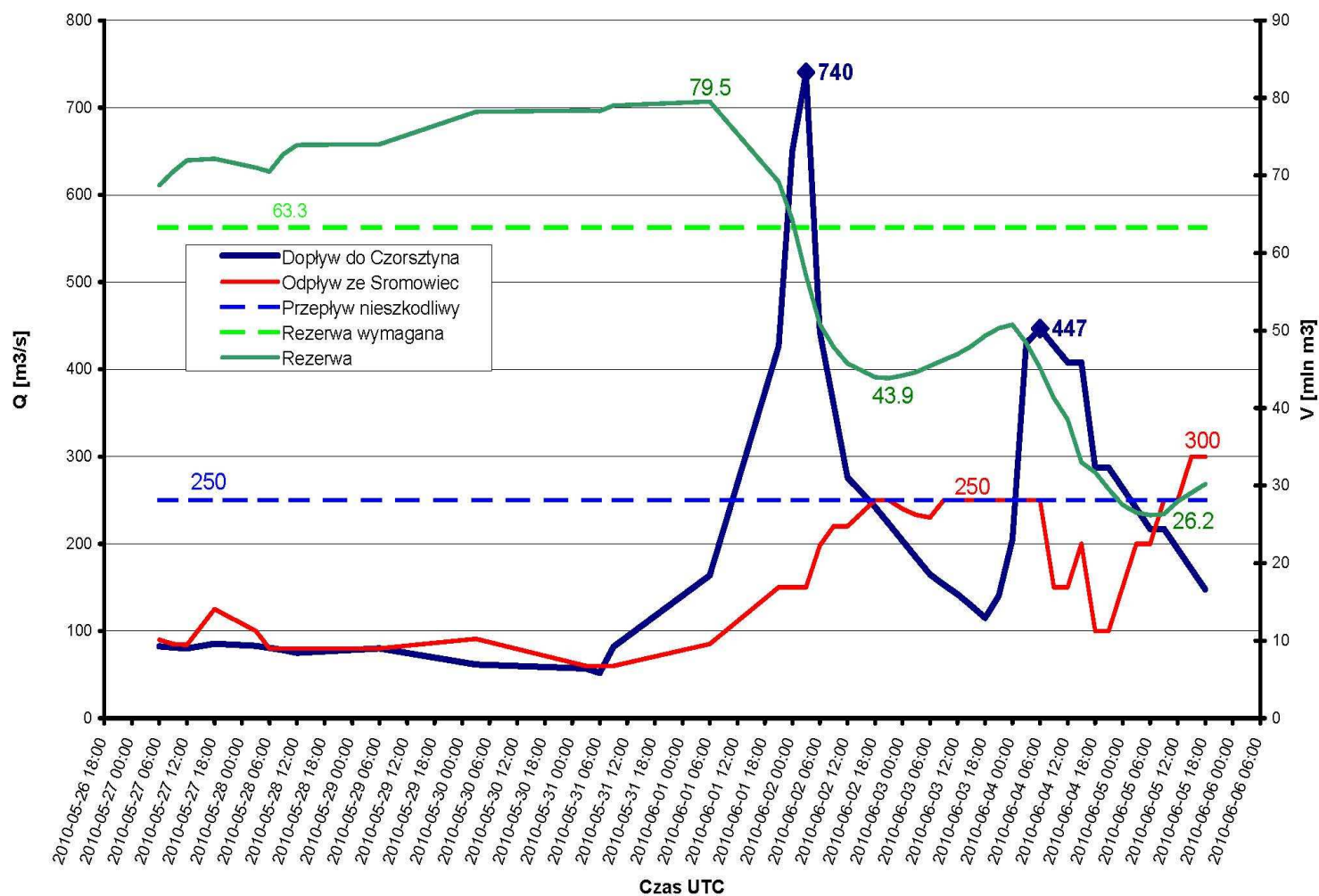
W czasie powodzi decydowały interesy energetyki

interese energetyki byłoby maksymalne łapanie wody w zbiorniku i ograniczanie zrzutu wyłącznie przez turbiny

w czasie powodzi tendencja była wręcz odwrotna, zbiorniki energetyczne należały na zwiększanie zrzutu, bojąc się przepełnienia zbiornika

w żadnym przypadku polecenie dyrektora RZGW (na ogół o ograniczeniu zrzutu) nie było kontestowane i nie wykonywane przez kierownictwo obiektu

Praca kaskady zbiorników Czorsztyn Niedzica-Sromowce Wyżne w czasie wezbrania w dniach od 27 maja do 05 czerwca 2010 r. wg. danych operacyjnych RZGW

REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W KRAKOWIE

Dziękuję za uwagę